

Ohjelma:

Johdanto: Totuuden toisinajattelu 12.1

Matka hulluuteen ti 19.1

Hulluuden totuus ti 26.1

Kirjallinen avaruus ja äärellisyyden
rakenne ti 2.2

Ihmisen kuolema 9.2

Taistelu ja ruumis 16.2

Elämän hallinta ti 3.3

Totuus sukupuolesta ja seksistä ti 9.3

Haluihmisen etiikka ti 16.3

Rohkeus totuuteen ti 23.3

Kymmenen luentoa Foucault'sta

Tiistaisin 12.1-23.3.2021

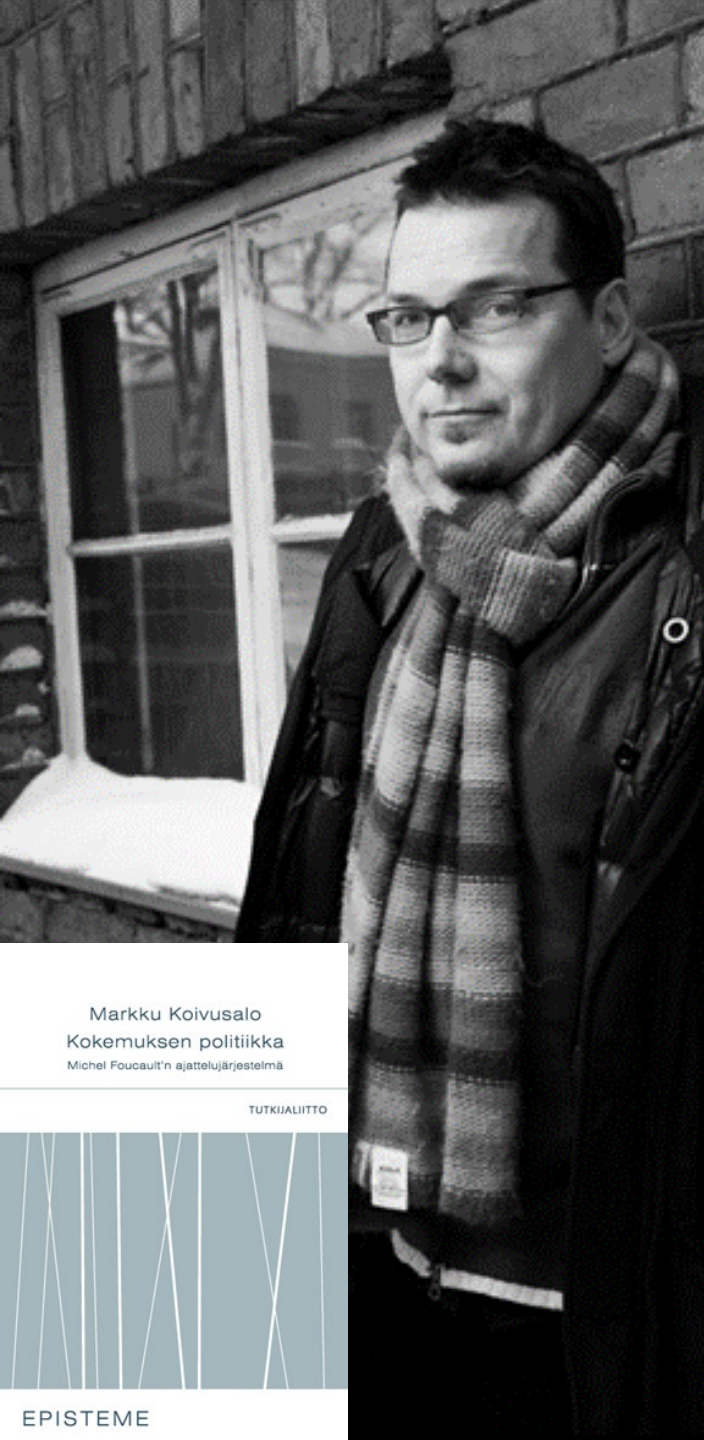
Luento 5

Rohkeus totuuteen

Viittaukset luentoihin:

Koivusalo Markku: Michel Foucault ja toisin ajattelu.

Luennot: Helsinki, TO 2021, 1 (luentonumero), 1
(dianumero)

Markku Koivusalo

Valtio-opin dosentti. Helsingin yliopisto.

<https://markkukoivusalo.org/>

Toiminnanjohtaja & vapaa tutkija Hietsun Akatemia

<http://www.hietsunpaviljonki.fi/hietsunakatemia>

Kirjoitukset Foucault'sta

<https://markkukoivusalo.org/thinkers/foucault/>

Kokemuksen politiikka. Michel Foucault'n ajattelujärjestelmä. Tutkijaliitto 2012.

https://markkukoivusalo.org/publications/pe_mfst/

Luentodiat: <https://markkukoivusalo.org/teaching/lcourses/foucault-etaluento/>

Tunnustaminen

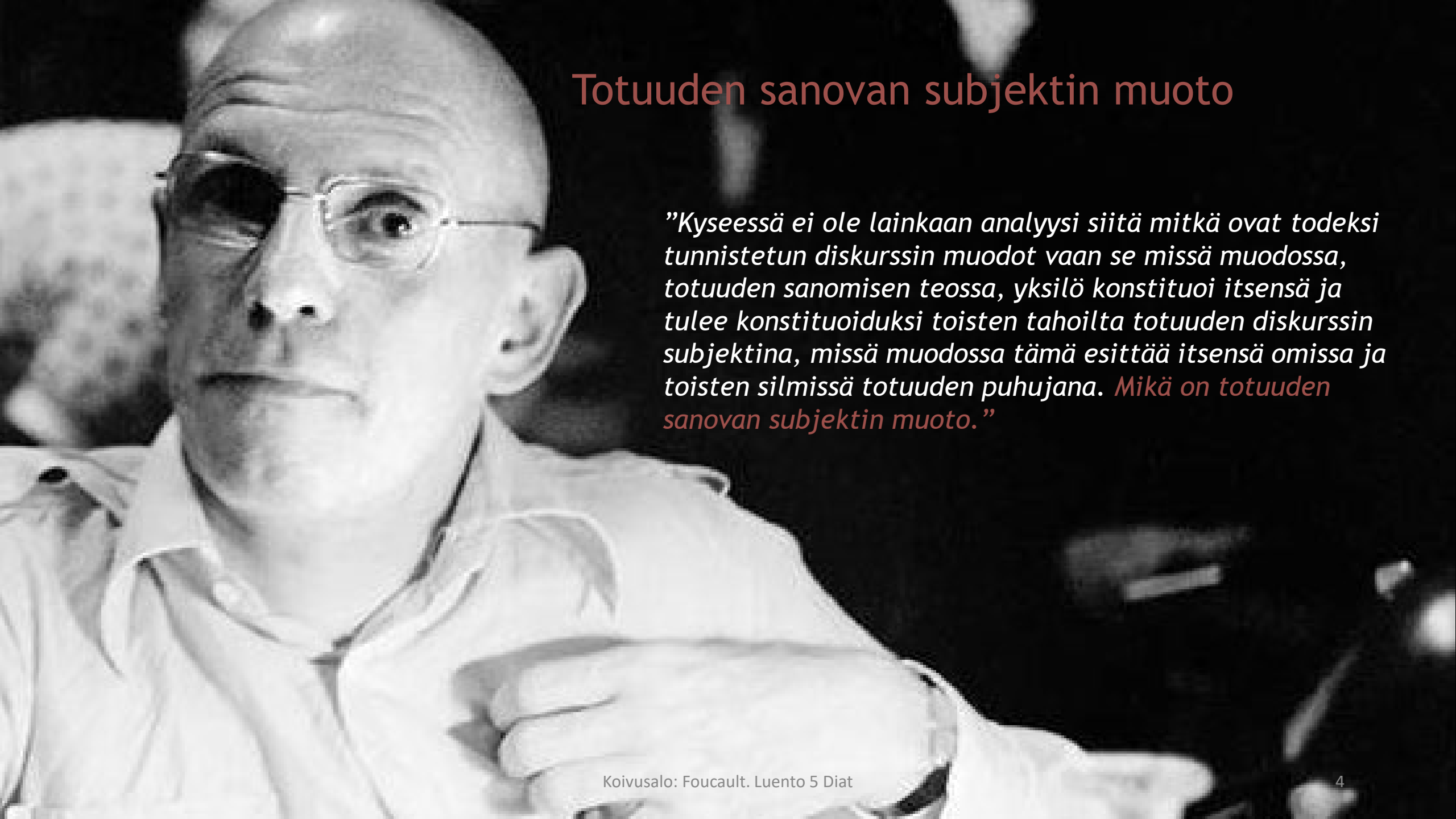
Exomolōgēsis (Εξομολόγησις)

Dramaattinen esitys, syntinen ilmaisee itsensä julkisesti syntisenä

Katumus, erityinen teko → sakramentti

Exagoresis (ἐξαγόρευσις)

Ajatusten jatkuva sanallistaminen suhteessa täydelliseen tottelevaisuuteen toiselle

Totuuden sanovan subjektin muoto

”Kyseessä ei ole lainkaan analyysi siitä mitkä ovat todeksi tunnistetun diskurssin muodot vaan se missä muodossa, totuuden sanomisen teossa, yksilö konstituoii itsensä ja tulee konstituoiduksi toisten tahoilta totuuden diskurssin subjektina, missä muodossa tämä esittää itsensä omissa ja toisten silmissä totuuden puhujana. Mikä on totuuden sanovan subjektin muoto.”

Luento 7: Elämän hallinta

Vuoden 1977-78 luennot elämisen kokonaisvaltainen hallitseminen

Egyptistä 70-luvun lopun uusliberalismiin

Paimenvalta

- Kristillinen hallitseminen

Poliisi klassisessa laajassa merkityksessä (Polizei)

- Valtiollinen hallitseminen

Hallittavuus

- Liberaali hallitseminen

Biovallasta elämän hallinnan taitoihin

Siirtymä viisaudesta laskentaan. Totuudella hallitsemisesta rationalisuuksiin

”Hallinnan säätely rationaalisuudella, tätä nähtävästi voisi kutsua modernin hallinnan teknologian muodoiksi.”

Liberaali hallinta - hallinnan säätely intressien mukaan

Projektina myös tutkimus sosialistisesta hallinnasta ja sosiaalisesta hallinnasta

Politiikka kiistana hallinnan muodoista

”Mitä loppujen lopuksi politiikka (la politique) on ellei erilaisten hallinnan taitojen (arts de gouverner) yhteispeliä erilaisine viitepisteineen ja kiistoinen, joita erilaiset hallinnan taidot herättävät.”

MICHEL FOUCAULT

NAISSANCE
DE LA BIOPOLITIQUE

Cours au Collège de France, 1978-1979

HAUTES ÉTUDES
—
GALLIMARD
SEUIL

Ihmisten hallitseminen totuudella

Elävien hallitseminen - totuudella hallitseminen

Hallitseva ideologia > Tieto-valta suhde > Hallitseminen totuudella

Hallitsevan ideogian huono teoria

Hallitsevat representaatiot, tosi-epätosi/illuusio erottelu, sokea konkreettisille valtamekanismeille ja proseduureille

Tieto-valta suhde - kohteille konstitutiivinen tieto - valtamekanismit

Nyt eroon tieto-valta suhteesta.

Pyrkimys antaa positiivinen ja eriytetty sisältö näille termeille: tieto ja valta.

Totuuden ja hallinnon pelit. Totuuden regiimit.

Ihmisten käytöksen ohjaus (conduire la conduite des homme)

Anarkeologia (Anarchéologie)

Ideologia, ei vallan vaan väärään tietoon perustavan vallan kyseenalaistaminen

Radikaali vallan kritiikki

Vallalla ei sisäistä oikeutusta, mikään valta ei itsessään legitiimiä

Ajatus radikaalista vallan ei-hyväksyttävyydestä

Skeptisismi, kaiken varmuuden kyseenalaistaminen, tiedon sulkeistaminen

Anarkeologia, kaiken vallan välttämättömyyden kyseenalaistaminen, vallan sulkeistaminen

Teoreettis-käytännöllinen lähtökohta: Vallan ei-välttämättömyys tiedon ajattelun periaatteena.

Anarkia?

Kaikki valta pahaa & pyrkimys yhteiskuntaan jossa kaikki valtasuhteet lopetettu

Mikään valta ei lähtökohtaisesti hyväksyttävää. Pyrkimys ei valtasuhteista eroon vaan annettujen valtasuhteiden kyseenalaistaminen.

Tähtiin kirjoitettu totuus

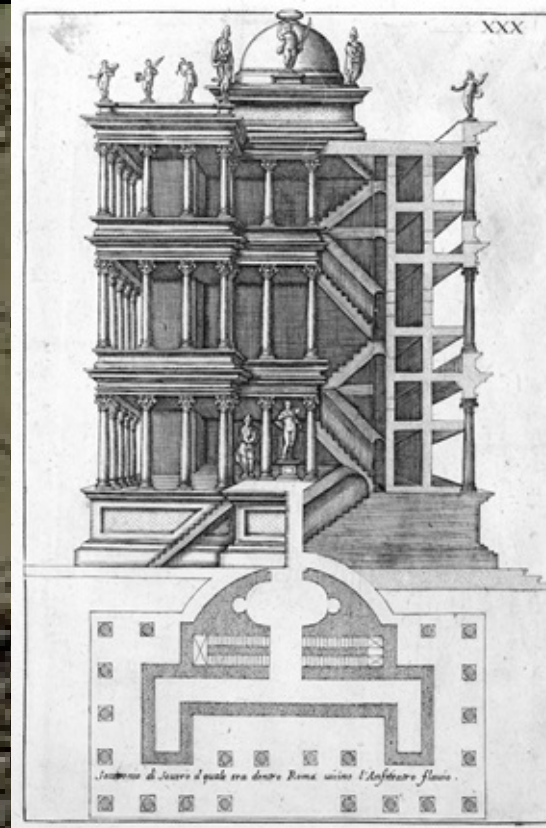
Septimius Severuksen (145 - 211)

Maailman totuus vastaanottosalin katossa

Oma horoskooppi piilotettu

Septizonium: Teatraalinen julkisivu

Anti-Oidipus

Totuuden ilmentäminen (aleturgia)

Totuuden ilmentämisen rituaalit laajassa merkityksessä

αληθουργής [alēthourgēs) - toimia totuudellisesti

Totuuden ilmentäminen

”joukko mahdollisia prosesseja, sanallisia tai sanattomia, joiden avulla tuodaan esiin se, mikä esitetään totena vastakohtana epätodelle, piilotetulle, ilmaisemattomalle, arvaamattomalle tai unohdetulle.”

Ei ole vallan käyttöä ilman alethurgiaa, totuuden ilmentämistä

Tieteellinen objektiivinen tietämys vain yksi totuuden ilmentämisen muoto

Septimuksen totuudesta kristityn totuuteen

”Septimius Severuksella oli siis maailman totuus ilmaistuna hänen päänsä yläpuolella, lukuun ottamatta häntä itseään koskevaa osaa ja juuri tästä maailman totuudesta hän oli johtanut oman totuutensa. Tästä maailman totuuden ilmaisusta hän pyysi merkkiä ja lupausta oman valtansa loputtomuudesta.”

”Kristityllä ei ole maailman totuutta päänsä yläpuolella, lukuun ottamatta omaa totuuttaan, häntä itseään koskevaa totuutta. Kristityllä on totuus itsensä ytimessä ja hänet on valjastettu tähän syvään salaisuuteen, määrättömästi kumartumaan sen ylitse ja määrättömästi pakotettu näyttämään toisille tuo aarre, josta lakkaamatta syntyvät hänen työnsä, ajatuksensa, huomionsa, omantuntonsa, puheensa. Ja näin hän osoittaa, että oman totuutensa asettaminen diskurssiin ei ole ainoastaan välttämätön velvollisuus vaan yksi ensisijaisista kuuliaisuuden muodoista.”

Dominikaanien kirjasto Le Saulchoir 1979-1984

« Luostarielämä oli täydellisyyttä etsivää elämää, työskentelyä täydelliseen elämään...Filosofina ja munkkina elämäninen oli sama asia. »

Työskennellyt aina Ranskan kansalliskirjastossa (Bibliothèque nationale de France). Mutta ongelmia kirjojen saannin kanssa.

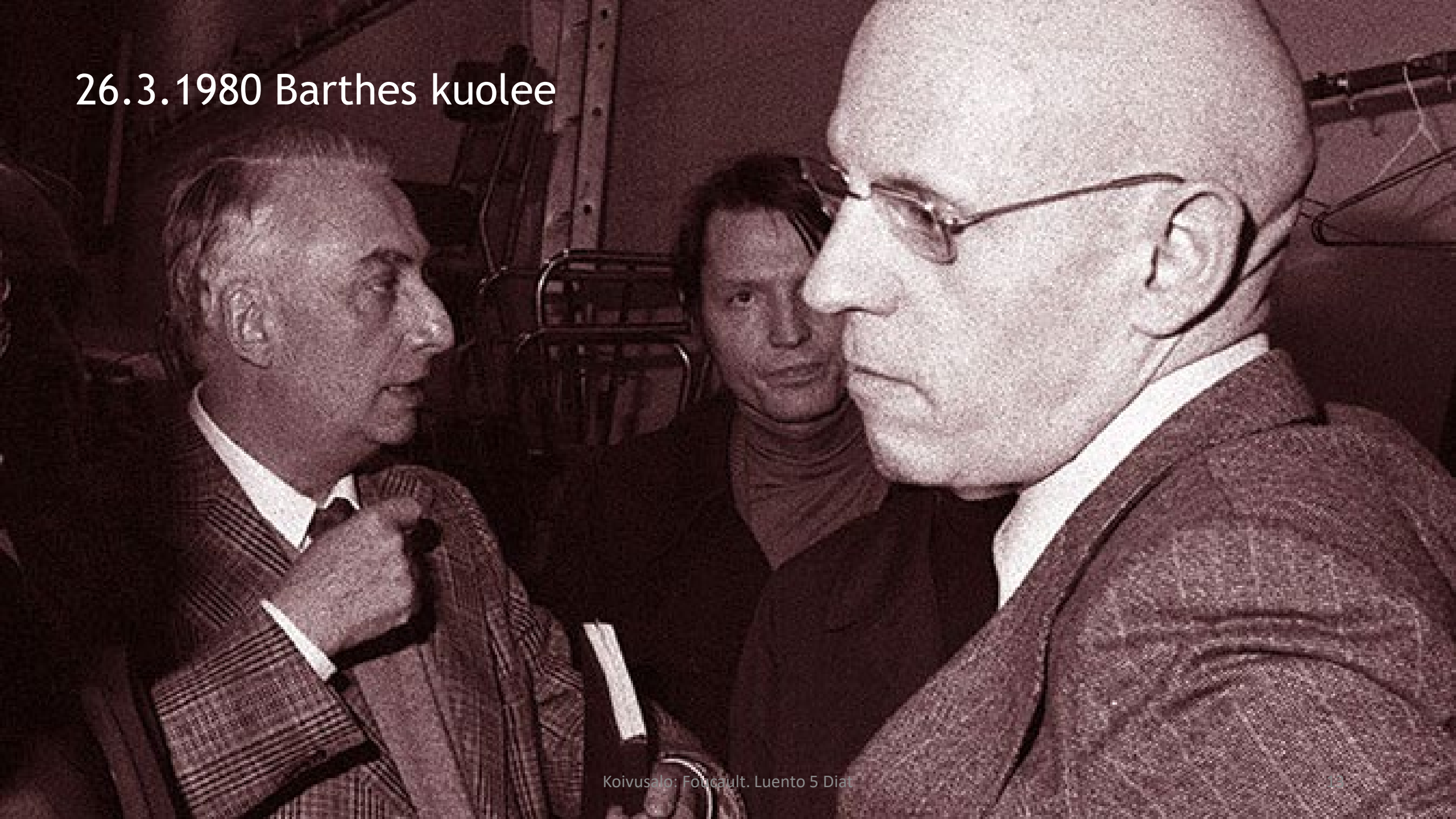
Kutsutaan dominikaanien kirjastoon

« Jos en olisi ateisti, olisin munkki, hyvä munkki. »

Alkaa useiden vuosien kreikkalais-roomalainen ”trippi”, josta halusi palata ajankohtaisiin ongelmiin, mutta ei ennättänyt ennen kuolemaansa

26.3.1980 Barthes kuolee

Sartren hautajaiset 19.4.1980

Tunnustamisen

Francoise Tulkens nykyään Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen varapresidentti kutsui luennoimaan Belgian katolisen yliopiston oikeustieteen kriminologian laitokselle

Projekti: Yhteiskunnan puolustamisen genalogia Belgiassa 1880-1914.

Adolphe Pins: Yhteiskunnan puolustus (défense sociale)

Foucault luennot: Väärin tekeminen, totuuden sanominen.
Tunnustamisen funktio 11.4-

Adolphe Prins
Criminaliste
1845-1919

Françoise Tulkens

Contributions au séminaire
« Généalogie de la défense
sociale » sous la direction de
Michel Foucault

Document de travail
du Département de Criminologie et du Droit Pénal
de l'Université catholique de Louvain

n° 6/1 - 1986

Tunnustaminen hulluuden parantamisena

François Leuretin kuvaus potilaan hoidosta ja parantamisesta 1840

“Kaikessa tuossa ei ole järjen häivää. Puhut täysin hulluja ja koska olet hullu niin pidämme sinua Bicêtressä.”

Potilas: *”En usko olevani hullu. Tiedän mitä näin ja kuulin.”*

Leuret: *”Jos haluat, että olen tyytyväinen sinuun, sinun on toteltava, sillä kaikki mitä sinulta pyydän on järkevää.*

Lupaathan olla ajattelematta enää hulluuksiasi, lupaathan olla puhumatta enää niistä.”

Potilas lupaa epävarmasti

Leuret: *“Tähän asti et ole kyennyt pitämään sanaasi. En voi laskea lupauksiesi varaan. Joten sinua suihkutetaan kunnes tunnustat, että kaikki mitä olet sanonut oli vain hulluutta.”*

Jääkylmä suihku potilaan päähän. Potilas myöntää, että tämän kuvitelmat olivat vain hulluutta ja yrittää parhaansa.

Myönnän *“koska minut pakotetaan.”* Uusi kylmä suihku. *”Kyllä herra, kaikki mitä kerroin sinulle oli hulluutta.”*

“Olit siis hullu?” Leuret kysyy. Potilas epäröi: *“En usko että olin”*

Kolmas kylmä suihku: *“Olitko hullu?”* Potilas: *“Onko hulluutta nähdä ja kuulla?”* *“Kyllä”*

Niinpä potilas lopulta sanoo: *”Ei ollut ketään minua loukanneita naisia tai vainoavia miehiä. Kaikki se oli hulluutta.”*

Totuuden puhumisen historia

Teema psykiatriassa: Et voi olla hullu ja tietoinen hulluudesta.

Tietoisuus ajaa hulluuden pois.

Leuret halusi jotain muuta: Tunnustuksen hulluudesta

Kliinis-patologinen lääketiede tarvitsi potilaan puhetta oireistaan.

Leuretilla tunnustus ja toden puhumisen itsestä terapeuttisena toimena

Totuuden puhumisen puhdistava vaikutus

Tunnustamiseen liitetyt rituaalit

Etnologiaa myyteistä, taruista jne. Miksi ei totuuden puhumisen etnologiaa?

Totuuden sanomisen tai toden puheen poliittinen ja institutionaalinen etnologia

Mitterand 10.5.1981

Sotatila Puolassa 1981

Kenraali Wojciech Jaruzelski julistaa sotatilan Puolassa 13.12.1981

Solidaarisuus-liikkeen kukistaminen

Itäblokin ensimmäinen itsenäinen ammattiliittofederaatio

Poliittiseksi liikkeeksi

14.12.1981 Ranskan ulkoministeri Claude Cheysson ilmoittaa sotatilan olevan Puolan sisäinen asia

Bourdieu ja Foucault kannanotto

"Ranskan hallituksen ei pitäisi Moskovan ja Washingtonin tavoin teeskennellä, että sotilaallisen diktatuurin asettaminen Puolassa on sisäinen asia, joka jättää puolalaisille kyvyn päättää omasta kohtalostaan. Tämä on moraaliton ja valheellinen väite. . . Ovatko hyvät suhteet Ranskan kommunistiseen puolueeseen tärkeämpiä kuin työväenliikkeen murskaaminen sotilassaappaiden alle? Vuonna 1936 sosialistinen hallitus joutui kohtaamaan sotilaallisen vallankaappauksen Espanjassa; vuonna 1956 sosialistinen hallitus joutui kohtaamaan sorron Unkarissa. Vuonna 1981 sosialistinen hallitus kohtaa vallankaappaukseen Varsovassa. . . Haluamme muistuttaa sille, että se lupasi tukea kansainvälisen moraalin velvoitteita Realpolitikia vastaan."

Yves Montand ja Foucault lukevat radiossa

Solidarisuusliikkeen tukeminen

Solidaarisuus liikkeen tukeminen yhdessä CFDT:n (Ranskan demokraattinen työväenliitto) ammattiyhdistyksen kanssa

Yhdistys tukemaan Puolaisia ammattiliittoja

Kysymys sosiaaliturvasta

CFDT: n järjestämät pyöreän pöydän keskustelut sosiaaliturvasta

Haastatteluista ja keskusteluista kirja: Sécurité sociale : l'enjeu. 1983

Äärellinen järjestelmä kohtaa äärettömän vaateen. Haastattelu

« Minusta meidän pitäisi tehdä ero klahden tendessin välillä: riippuvuusvaikutuksen, joka tapahtuu integroinnin kautta ja riippuvuusvaikutuksen, joka tapahtuu syrjäytymisen tai syrjäyttämisen kautta. Molempia vastaan on taisteltava. »

« Pyrkimys optimaaliseen sosiaaliturvaan yhdistetynä maksimaaliseen riippumattomuuteen on riittävän selvä. Mitä taas sen saavuttamiseen tulee... »

« Ongelma on siten suhde rajattoman tarpeen ja rajallisen järjestelmän välillä. »

Puolassa 1982

SIGNORET / FOUCAULT

Politique

LE DÉSORDRE DES FAMILLES

Lettres de cachet
des Archives de la Bastille
présenté par Arlette Farge
et Michel Foucault

a COLLECTION
ARCHIVES

Kunniaton elämä

Plutarkhos: Kuuluisien miesten elämäkertoja
Rinnakkaiselämät - Vies parallèles

Olemassaolojen antologia arkistojen kätköistä
Esipuhe: Häpeällisten ihmisten elämät (La vie des hommes infâmes)

Mathurin Milan, laitettu Charentoniin 31.8.1707
"Hänen hullunsa on ollut aina salassa perheeltään, elää epämääräistä elämää maaseudulla, joutuu oikeusjuttuihin, lainaa korolla ja menettää varat, vaeltelee henkisesti köyhänä tuntemattomia teitä, uskoo kykenevänsä mitä suurimpiin saavutuksiin.

Jean Antoine Touzard suljettu Bicêtreen 21.4.1701.
Luopiomunkki, kumouksellinen, kykenevä suurimpiin rikoksiin, sodomiitti, ateisti, jos sellainen voi olla, todellinen kammottavuuden hirviö, joka olisi parempi tukehduttaa kun päästää vapaaksi.

Tekstin fyysisyys, todellinen elämä, häpeällisyys ankarassa mielessä ilman mitään kunniaa tai loistoa.

Lettre de cachet – arki ja kuninkaan valta

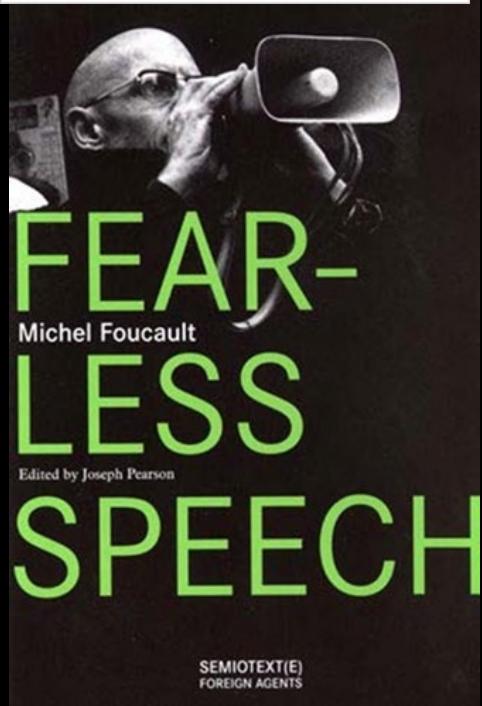
MICHEL FOUCAULT

LE GOUVERNEMENT
DE SOI
ET DES AUTRES

Cours au Collège de France, 1982-1983

HAUTES ÉTUDES

EHESS
GALLIMARD
SEUIL

Parresia, parrhēsia, (παρρησία)

Itsen ja toisten hallitseminen

Luennot Collège de France 5.1.1983-9.3.1983; 1.2.1984-28.3.1984

Kuusi luentoa Berkeleyssä Kalifornian yliopistossa 10.10-30.11.1983

Parrhēsia, (παρρησία)

Parrhēsiazomai (παρρησιάζομαι) - verbi

Sanoa kaikki, puhua suunsa puhtaaksi

Pâs (πᾶς) = kaikki, jokainen

Rhêsis (ῥῆσις) = puhe, lausuminen

Puhua vapaasti : "free speech" "francparler", "Freimüthigkeit"

Suora puhe, vilpitön puhe, rehellinen puhe, sanavapaus

Parresia - Totuuden puhumisena

”Parresia on eräänlainen sanallinen toimi, jossa puhujalla on erityinen suhde totuuteen suorapuheisuuden kautta, tietty suhde omaan elämäänsä vaaran kautta, tietty suhde itseensä ja toisiinsa kritiikin (itse kritiikin ja toisten kritiikin) kautta ja erityinen suhde moraalilakiin vapauden ja velvollisuuden kautta.”

Puhu totuus vallalle

Keskeinen hengellisessä ohjauksessa: hyve, velvollisuus ja tekniikka

Hengellisten toisten ohjaajien hyve

Juuret antiikin demokratiassa

Sapere aude!

Valituksen tunnus (wahlspruch) on siis: Sapere aude!

Rohkene käyttää omaa ymmärrystäsi.

Sapere aude! Habe Mut dich deines eigenen Verstandes zu bedienen! ist also der Wahlspruch der Aufklärung.

Horatius: Dimidium facti, qui coepit, habet; sapere aude, incipe.

Pidäkkeetön puhe

Sanoa kaikki ilman pidäkkeitä

"Oi Ateenan miehet, on keskusteltava suorapuheisesti (meta parrēsias) ilman pidäkkeitä." Väärästä lähetystöstä

ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μετὰ παρρησίας διαλεχθῆναι, μηδὲν ὑποστελλόμενον.

Negatiivisesti: pidäkkeetön kaiken puhe mistä tahansa

Positiivisesti sidottuna totuuteen

"Jumalien nimiin, puhun suoraan (meta parrēsias) koko totuuden, enkä salaa mitään." Filippos II

ἐγὼ νῆ τοὺς θεοὺς τάληθῇ μετὰ παρρησίας ἐρῶ πρὸς ὑμᾶς καὶ οὐκ ἀποκρύψομαι.

Suurisieluinen on suorapuheinen

”Hänen täytyy olla avoin vihassaan ja rakkaudessaan sillä niiden peittely on pelkurimaista ja hän välittää enemmän totuudesta kuin mielipiteistä.

Hän puhuu ja toimii ylipäätään avoimesti. Hän on suorapuheinen (parrēsiastēs) koska hän on kaikkia arvosteleva ja totuudellinen paitsi puhuessaan epäsuoran ironisesti massoille.”

Aristoteles: Nikomakhoksen etiikka

Platon Syrakusassa

Dion ja Platon parresiasteina

Totuus Syrakusan itsevaltiaalle

Dionysios I (n. 432-367 eaa.) vanhempi

Dionysios II (n. 397-343 eaa.) nuorempi

Dion Dionysios vanhemman velipuoli ja
nuoremman setä. Platonin oppilas / ystävä

Plutarkhos: Dionin elämä

Platonin seitsemäs kirje

Totuuden strategiat ≠ parresia

Analyysi diskurssin rakenteen, päämäärän tai strategian kautta

Demonstraatio/todistus

Parresiassa voi olla todistuksia, väitteitä, mutta ei pyri todistamaan

Suostuttelu/retoriikka

Parresia ei suostuttele, ei kaunopuheisuus, nolla-asteen retoriikka

Quintilianus: retoriikan figuuri, yksinkertaisin ilman figuuria. Retoriikka ei sitoutunut totuuteen.

Opettaminen

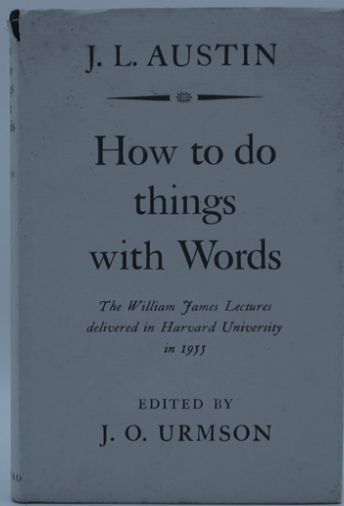
Tarkoitus ei ole opettaa tai kasvattaa. Heittää totuuden kasvoille. Ei ironiaa. Anti-pedagoginen ja anti-ironinen

Keskustelu / väittely

Väittelyn antagonismi, ei keskustelua tai debattia. Totuuden nopea ilmaus ja mahdollinen väkivaltainen vastaus

Parresia ei strategia - Parresialle keskeistä riski

Ei vallan puhetta vaan riskialtista puhetta valalle

Performatiiviset lausumat

Puhetekojen teoria:

J. L. Austinin William James -luennot (1955) How to Do Things with Word 1962, 1975

Toteavat lausumat (konstatiivit) > performatiivit - sanat tekemistä

Tosi/epätosi sijaan tekeminen todeksi

Kastetaan lapsi, vihittää avioliittoon, lyödään vetoa

'I do (sc. take this woman to be my lawful wedded wife)' - as uttered in the course of the marriage ceremony.

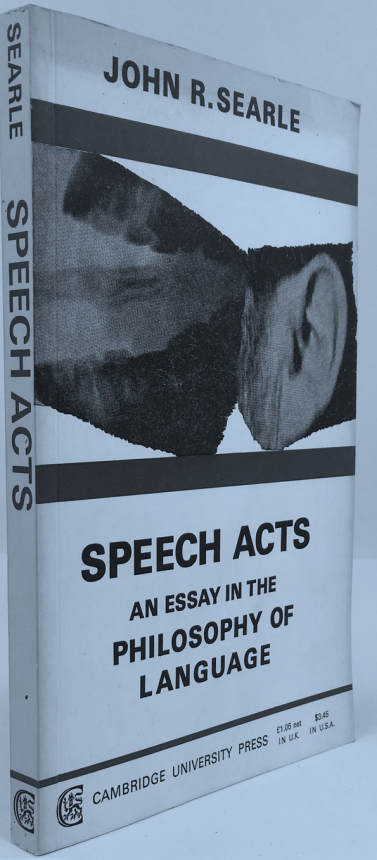
'I name this ship the "Queen Elizabeth"'

Lokutionaarinen, illokutionaarinen ja perlokutionaarinen teko

John R. Searle: Puheteot

Foucault'n kiinnostus. Tiedon arkeologiassa lausuman ero puhetekoihin

Tutustunut Searleen Berkleyssä

Kodifioidusta lausumasta avoimeen tilanteeseen

”Nimeän tämän laivan.”

”Avaan tämän kokouksen”

Performatiivisessa lausumassa tilanteen annetut elementit tunnettu ja järjestetty edeltä käsin. Performatiivinen teko koodattu vaikutus.

Parresiassa päinvastoin tutussa tai institutionalisoidussa tilanteessa tapahtuu toden diskurssin tuoma katkos, joka määrittää avoimen tilanteen ja ennalta arvaamattomia vaikutuksia, joita ei juuri tiedetä.

Parrêsia ei tuota koodin vaikutusta vaan avaa määrittämättömän riskin tilanteen elementtien toimintana.

Äärimmillään kuoleman vaara, joka tapauksessa vaara ja riski, odottamattomat seuraukset.

Subjektin kiinnittyminen sanottavaan

Perfomatiivisessa tärkeää subjektin institutionaalinen asema

Kuka tahansa ei voi kastaa laivaa tai lasta

Toisaalta ateisti voi kastaa

”Pyydän anteeksi”

Voi antaa anteeksi tai luvata tarkoittamatta

Parresiassa subjekti kiinnittynyt ilmaisemaansa totuuteen

Sanoo totuuden ja ajattelee todella sanovansa totuuden

Uskoo vakaasti itse ilmaisemaansa totuuteen

Eräänlainen sopimus totuudesta itsensä kanssa

Sitoutuu totuuteen ja sen tuomiin riskeihin

Aseman sijaan rohkeus

Performatiivisessa lausumassa oletetaan, että lausujalla asema, joka sallii puheteon

Parresiassa vapaus yksilöllisenä puhujana

Yhteiskunnallisen tai institutionaalisen aseman sijaan rohkeus

Puheteko sanomaansa totuuteen sitoutunut vapaa teko

Totuus, vapaus, riski ja rohkeus yhdistyvät

Vapaus ja totuus

Vastakkainen näytösoikeudenkäynnille, jossa subjekti tunnustaa totuuden, johon ei usko täysin järjestetyn tilanteen perustalta.

Diskurssin dramatiikka

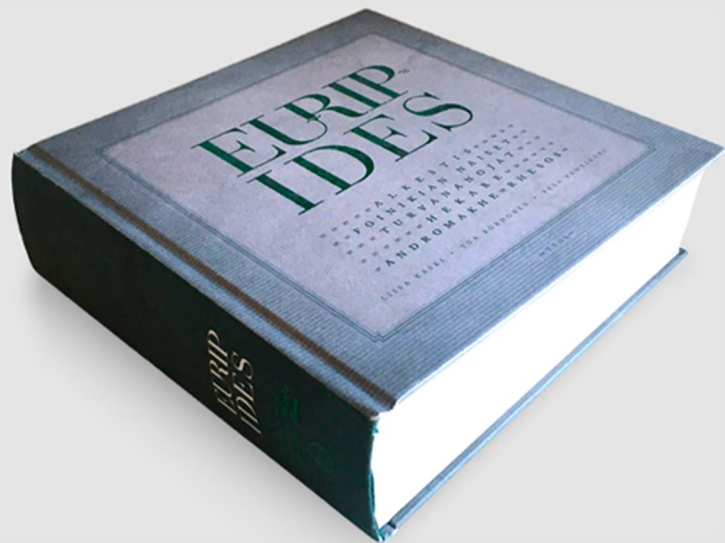

Diskurssin pragmatiikan sijaan diskurssin dramatiikka

Pragmatiikka analyysinä siitä miten lausujan asema ja tilanne muuttaa diskurssin merkitystä ja arvoa

Diskurssin dramatiikka miten pelkkä lausuma voi vaikuttaa ja muuttaa lausujan olemista.

Totuuden dramatiikka - Parresia tragedioissa

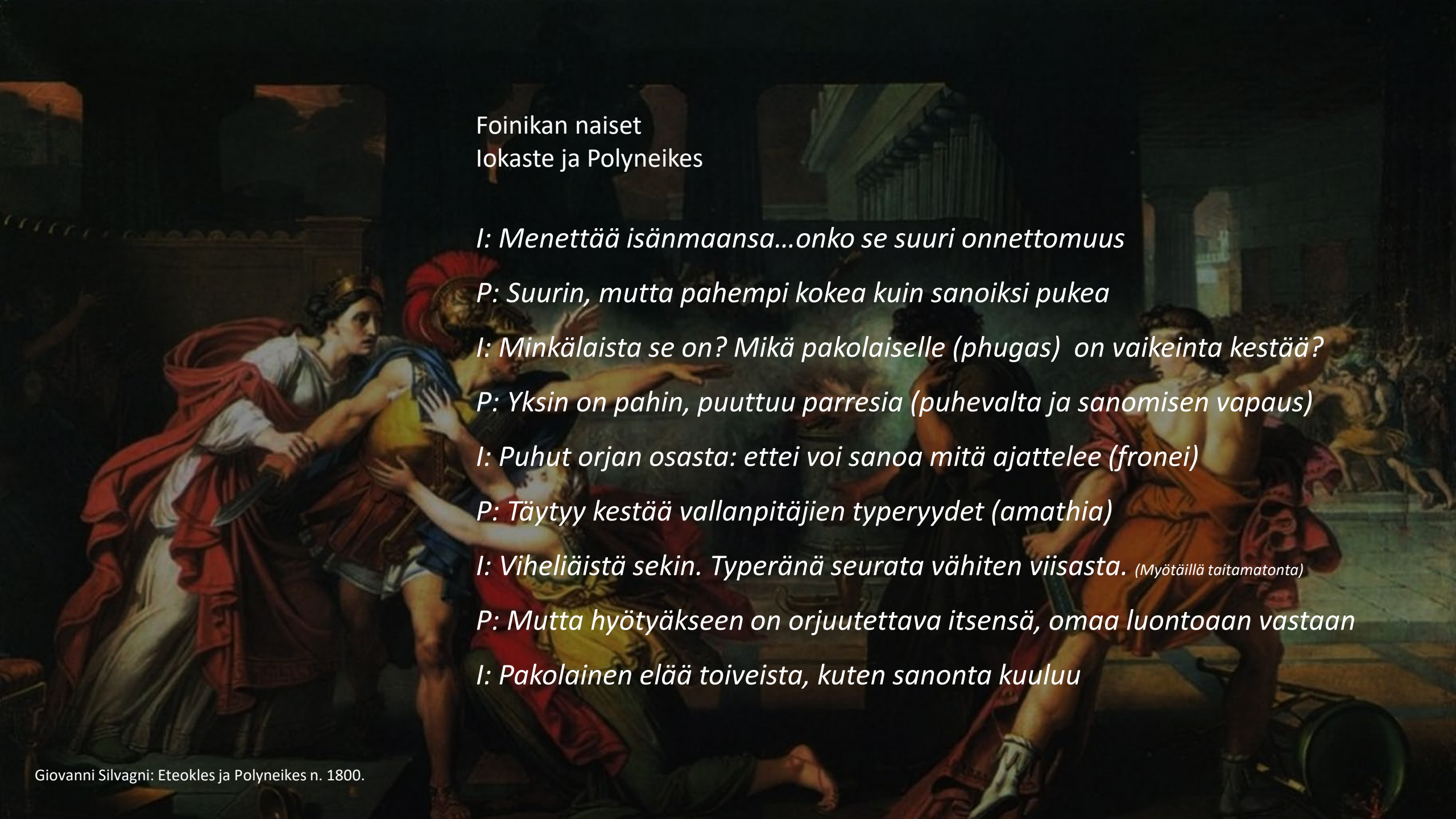
Sana ilmaantuu Euripideella: Foinikian naiset, Hippolytos, Bakkhantit, Elektra

Ion ja Orestes: erityinen merkitys

Ion omistettu parresian ongelmalle

Kysymys siitä kenellä oikeus, velvollisuus ja rohkeus puhua totuus

Totuuden puhuminen jumalilta ihmisille

Foinikan naiset
Iokaste ja Polyneikes

I: Menettää isänmaansa...onko se suuri onnettomuus

P: Suurin, mutta pahempi kokea kuin sanoiksi pukea

I: Minkälaista se on? Mikä pakolaiselle (phugas) on vaikeinta kestää?

P: Yksin on pahin, puuttuu parresia (puhevalta ja sanomisen vapaus)

I: Puhut orjan osasta: ettei voi sanoa mitä ajattelee (fronei)

P: Täytyy kestää vallanpitäjien typeryudet (amathia)

I: Viheliäistä sekin. Typeränä seurata vähiten viisasta. (Myötäillä taitamatonta)

P: Mutta hyötyäkseen on orjuutettava itsensä, omaa luontoaan vastaan

I: Pakolainen elää toiveista, kuten sanonta kuuluu

Ion - näytelmä parresiasta

Apollon temppelipalvelijan Ionin juuret Ateenassa
Äiti kuningatar Kreusa, isä Apollo, hylätty, Hermes vienyt Delfoihin
Kreusa ja Ksuthos kysymään lapsesta Delfoista

Totuuden paljastuminen
Jumalien totuudesta Delfoista Ateenan kansankokouksen totuuteen

Oraakkelin totuuden puhuminen - Apollo hiljaa

Ion – parresian hahmo, puuttuminen

Tunnustamisen totuus: Kreusa

Totuuden ilmeneminen Ateenassa - Pallas Athene Apollon sijaan

Päinvastainen Oidipukselle

”Jos voin niin rukoilen äitini olevan Ateenalainen, jotta minulla synnyttäneeni naisen kautta olisi parresia [παρρησία]. Sillä kun vieras tulee puhtaaseen kaupunkiin, vaikka olisikin kaupunkilainen (astos) sanallisesti, hänen suunsa jää orjaksi, hänellä ei ole parresiaa [παρρησία]”

Parresia osana Ateenan demokratiaa

Poliittinen konstituutio (politeia)

Yhtäläinen sananvapaus (isegoria)

Yhtäläiset oikeudet vallankäyttöön (isonomia)

Suorapuheisuus (parresia) - ei koskaan institutionalisoitu

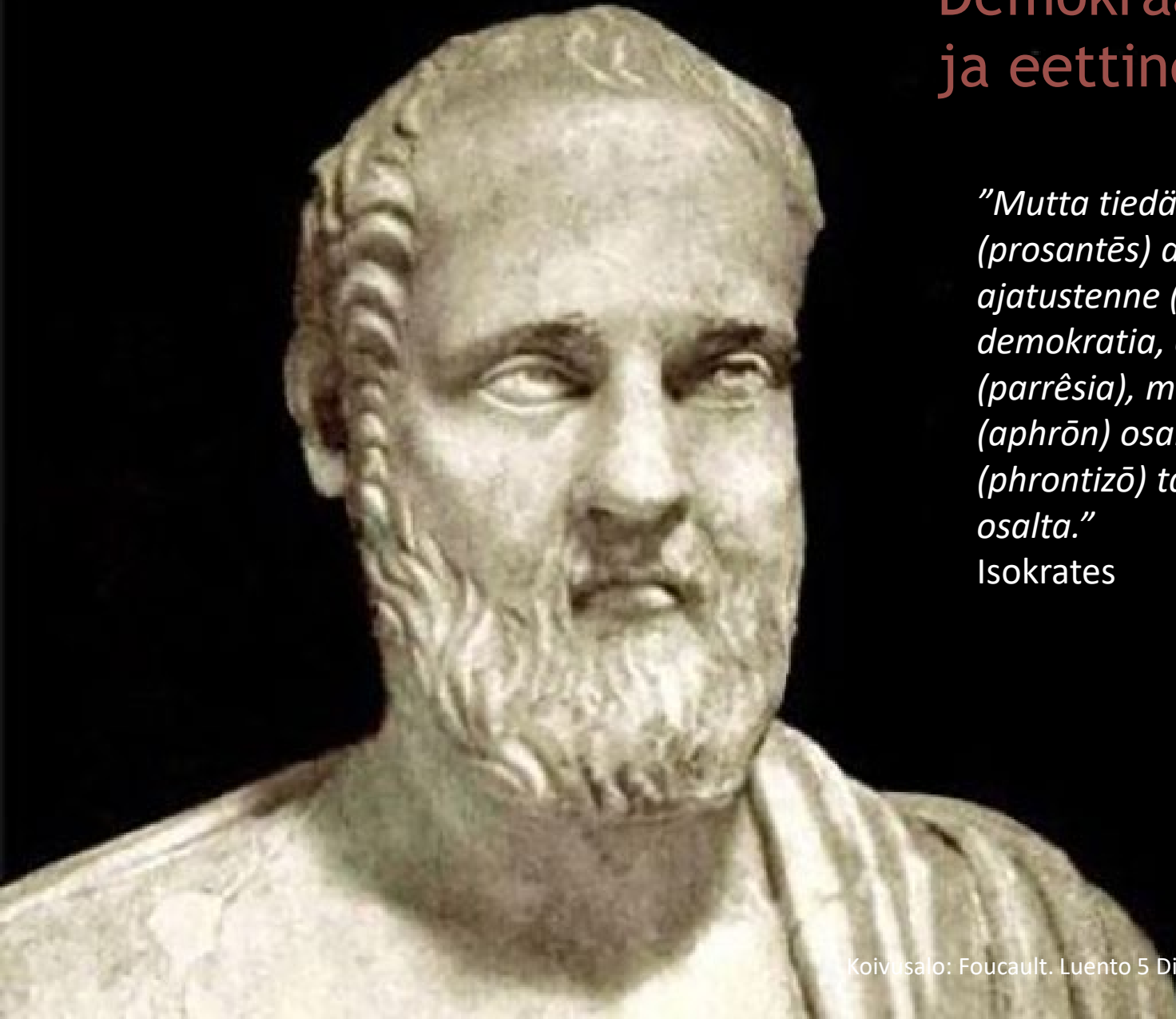
Hyvä parresia demokratiassa

Muodollinen ehto: demokratia

Tosiasiallinen ehto: Joidenkin ylemmyys ja paremmuus

Totuus ehto: Tarve järjen sanaan

Moraalinen ehto: Rohkeus taistelussa

Demokraattisen parrésian kritiikki ja eettinen erilaistuminen

"Mutta tiedän (oida) että on vaarallista (prosanṓs) asettua vastakkain (enantioimai) ajatustenne (dianoia) kanssa, ja vaikka tämä on demokratia, ei siinä ole suorapuheisuutta (parrêsia), muuten kuin niiden järjettömien (aphrōn) osalta, jotka eivät mitään reflektoi (phrontizō) tai teatterissa koomisten runoilijoiden osalta."

Isokrates

Profeteetta - kohtalo

Neljä perustavaa totuuden sanomisen muotoa: Profetia, viisaus, opetus, filosofia

Välittäjä, ei puhu omissa nimissään

Parresiastikko omissa nimissään

Menneen ja tulevan välissä: Paljastaa mitä aika salaa ihmisiltä

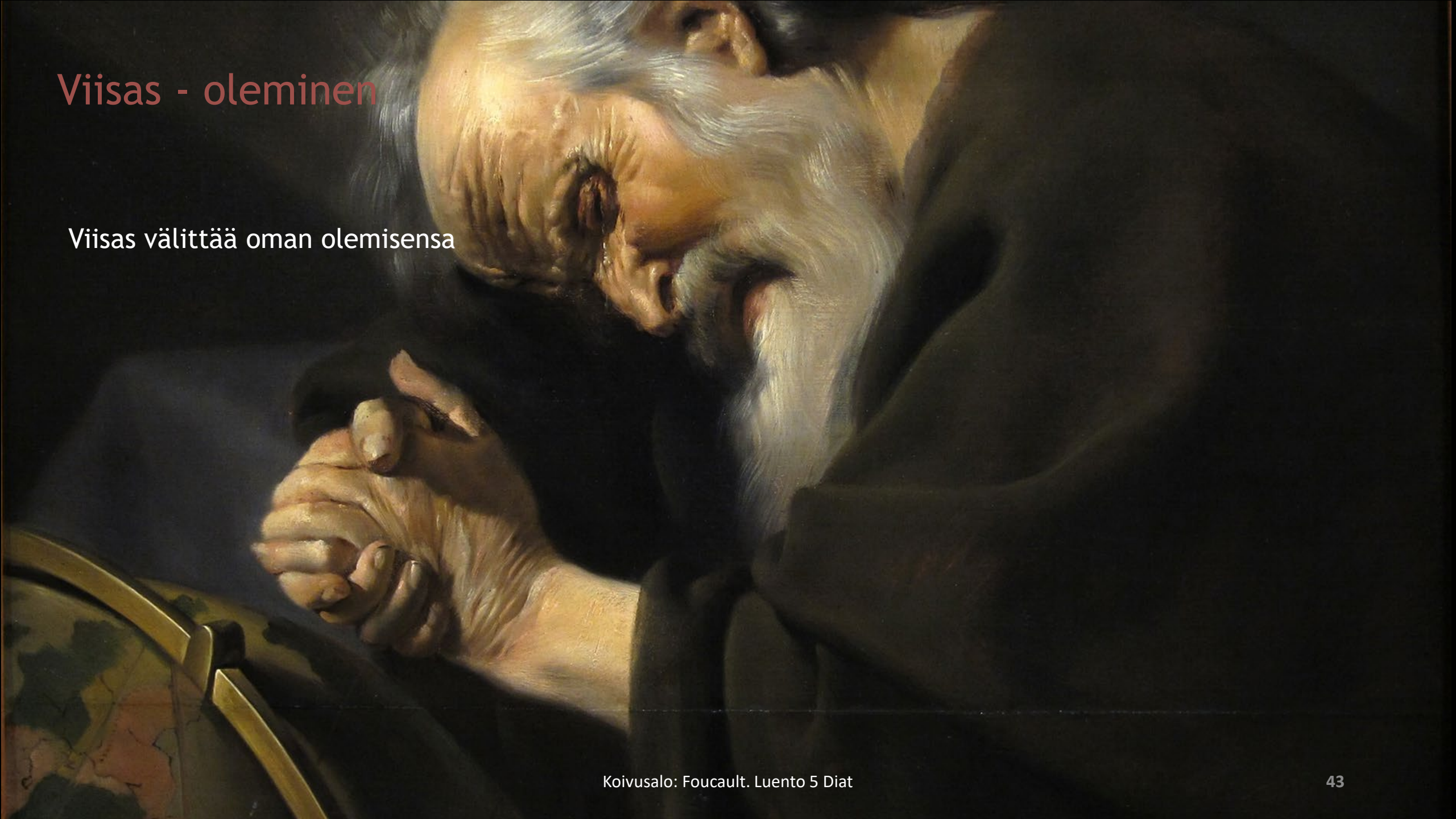
Parresiastikko nykyinen

Ei koskaan yksiselitteinen, arvoitus

Parresiastikko suora puheisuus

Viisas - oleminen

Viisas välittää oman olemisensa

Teknikko, opettaja - taito, tekniikka

Asiantunija

Tekhne - taito

Parresiastikko - ethos

Liittäminen itsestä huolehtimisen teemaan

Sokrateen viimeiset sanat

Faidon: Sielusta

Kun Sokrateen ruumis oli kylmennyt jo vatsaan asti, hän veti peitteen kasvoiltaan – hänet oli peitetty – ja lausui viimeisinä sanoinaan:

”Kriton, olemme Asklepiokselle velkaa kukon (alektruōn) Uhratkaa/maksakaa (apodotos) se hänelle, älkää unohtako (me ameleō) !”

“ὦ Κρίτων, ἔφη, τῷ Ἀσκληπιῷ ὀφείλομεν ἀλεκτρυόνα: ἀλλὰ ἀπόδοτε καὶ μὴ ἀμελήσητε.”

Amelêsête – huolehtimisen teema

Älkää laiminlyökö, älkää olko huolehtimatta

Filosofinen totuuden sanominen

"Uskoakseni Sokrateen kuolema perustaa filosofian kreikkalaisessa ajattelun todellisuudessa ja länsimaisessa historiassa toden sanomisen muotona, joka ei ole ennustamista, viisautta tai taitoa ja tekniikkaa vaan filosofiselle diskurssille ominainen toden sanomisen muoto ja rohkeus käyttää sitä kuolemaan saakka sielun testinä, joka ei voi tapahtua poliittisella tasolla."

Jacques-Louis David: Sokrateen kuolema 1787

Kyynikot (οἱ κυνικοί, hoi kynikoi)

Kyynisyys filosofian muoto, jossa elämän muoto ja totuuden sanominen on suoraan ja välittämättömästi yhdistettyjä

“Eräänä päivänä häneltä kysyttiin mikä on ihmisissä kaikkein kauneinta.

Vastaus: Parresia.”

Kyynisyys tekee elämästä , bioksesta, aletheurgiaa, totuuden ilmaisemista.

Totuuden patsas

”Kyynikko on siten kuin totuuden näkyvä patsas. Kaikesta turhista koristeista riisuttuna, kaikesta mikä voisi vastata ruumiille retoriikkaa, mutta samalla kukoistava terveydessään, kyynikko on totuuden itsensä näkyväksi tekemistä ruumiin kautta.”

Elämä skandaalissa

Häpeämättömyys (anadeias)

Itseriittoisuus (autarkeia)

Jules Bastien-Lepage: Diogenes (1873)

Koivusalo: Foucault. Luento 5 Diat

Aleksanteri ja Diogenes

Aleksanterin vastakuvana epäkuningas, mitätön ja kurja kuningas

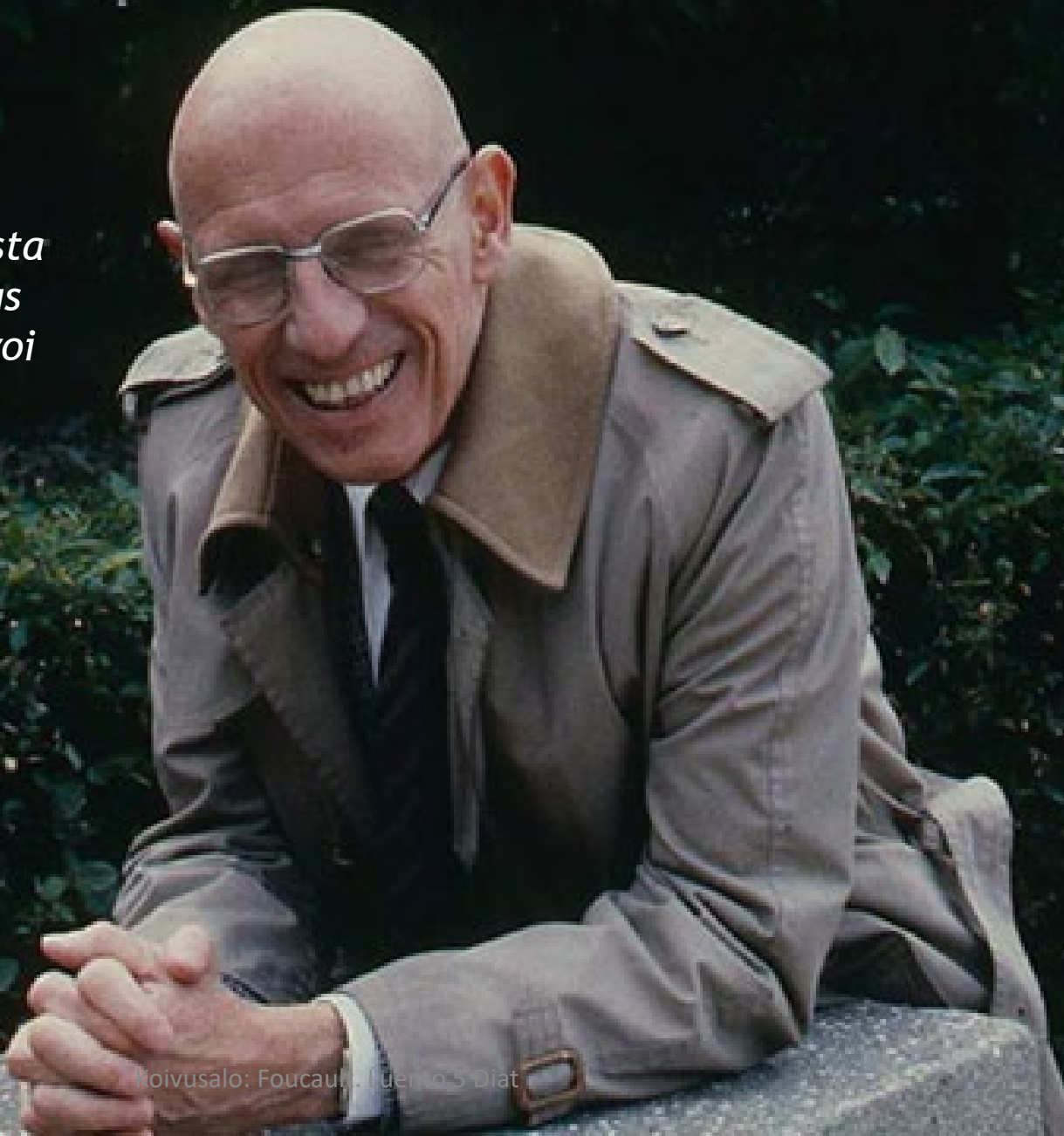
Samalla kuitenkin Aleksanterin suvereenisuuden pelkällä luonnollaan haastanut todellinen ja salattu kuningas

Totuuden toiseus

"Ei ole totuuden käyttöön ottamista ilman perustavaa muutosta, totuus ei koskaan ole sama, totuutta ei voi olla kuin toisen maailman, toisen elämän muodossa."

28.3.1984

Foucault'lla 3 kuukautta elinaikaa

Tieto kuolemasta

Väite Edmund White: *"No tuopa on täydellistä Edmund. Te amerikkalaiset puritaanit keksitte aina tauteja. Ja tauti, joka valikoi mustat, huumeiden käyttäjät ja homot – kuinka täydellistä."*

Sitkeä yskä ja kuume talvella 1984.

Soittaa Dumezille. *"Luulen saaneeni aidsin."*

Tammikuussa Maurice Pinguetille: *"Ajattelin, että minulla oli AIDS, mutta intensiivinen hoito on saanut minut taas jaloilleen."*

Helmikuussa Paul Veyne: *"Lääkärisi varmaan uskovat että sinulla on aids. "*

"Juuri niin he ajattelevat. Tajusin sen hyvin heidän kysymyksistään."

"Onko aids muuten todella olemassa, vai onko kyse opettavaisesta myytistä."

"Olen tutkinut tarkasti kysymystä, olen lukenut siitä aika paljon ja on sanottava, että se on olemassa, se ei ole myytti. Amerikkalaiset ovat tutkineet sitä hyvin paljon."

Kertoi taudin oireista yksityiskohtaisia tietoja.

Aloittaa Martin Zieglerin kanssa Norbert Eliaksen kuolevien yksinäisyys teoksen kääntämisen.

Viimeiset bileet 6.4.1984

William Burroughsin kunniaksi

Burroughs paikalla yhdessä runoilija Bryon Geysin kanssa

Totuuden sanomisen tehtävä

Magazine litteraire toukokuu 1984 erikoisnumero Foucault'sta

"Mikään ei ole epäjohdonmukaisempaa kuin poliittinen hallinto, joka on välinpitämätön totuudelle; mutta mikään ei ole vaarallisempaa poliittinen järjestelmä, joka väittää määrittävänsä totuuden.

Toden sanomisen tehtävällä ei pidä olla lain muotoa, mutta olisi myös turha uskoa, että se lepäisi kommunikation spontaanin pelin oikeuksilla."

Hôpital de la Salpêtrière

Paheneva yskä ja jatkuva migreeni

2.6.1984 sairaskohtaus asunnossa

Kaupunginosan sairaalaan

9.1984 Salpetriären sairaalaan

Kuolema 25.7.1984

Kuolinsyy

Märkivät aivopesäkkeet

"Professori Paul Castaigne, Salpetriérin sairaalan neurologian osaston johtaja ja tohtori Bruno Sauron ovat julkaisseet yhteisymmärryksessä Michel Foucault'n perheen kanssa seuraavan tiedonannon: Monsieur Michel Foucault on otettu 9.6.1984 Salpetriérin neurologiselle osastolle lisätutkimuksia varten, jotka olivat välttämättömiä hermotoiminnan häiriöiden vuoksi ja aiheuttaneet verenmyrkytyksen viittaavaan tilan. Nämä tutkimukset paljastivat märkiviä pesäkkeitä aivoissa. Antibioottihoidolla oli aluksi suotuisa vaikutus. Kohentuneen kuntonsa ansiosta Michel Foucault pystyi näkemään ensimmäiset reaktiot hänen viimeisiin kirjoihinsa. Sitten äkillinen heikentyminen vei kaikki mahdollisuudet tehokkaaseen hoitoon, ja hän kuoli 25.6. klo 13:00."

AIDS (acquired immune deficiency syndrome) - HI-viruksen aiheuttama immuunikato

Toksoplasmoosi?

Toksoplasma yksisoluinen alkueläin, lisääntyy kissaeläinten pintasuolistossa
Kissa erittää ulosteessa miljoonia loisia niin sanottuja ookystia
Hiiret ja jyrsijät menettävät pelon
Myös kukkamullassa – Foucault kissan ja kukkien hoito

Totuus Aidsista

Libérationissa:

*"Ihmettelemme suuresti tätä ilkeämielistä
huhua. Ikään kuin Foucault olisi kuollut
häpeällisesti."*

Daniel Defert: Aides järjestö

